

Робоча група з питань декомунізації найменувань і перейменувань назв вулиць, провулків та інших об'єктів Глибоцької ТГ (створена рішенням виконавчого комітету Глибоцької селищної ради від 30.05.2022 року №9/85, діє на підставі рішення 23 сесії VIII скликання від 30 травня 2022 року №1353-23/22 «Про затвердження Положення про порядок найменування (перейменування) вулиць, провулків, площ, парків, скверів та інших об'єктів (урбанонімів) розташованих на території Глибоцької територіальної громади»), на виконання Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» просить Глибоцьку селищну раду перейменувати провулок Юрія Гагаріна на вулицю Марії Паламарюк.

Юрій Гагарін – радянський космонавт, росіянин, якого вважають першою людиною, що побувала в космосі (ця теза нині межує з міфом), частина колоніального наративу «руського міра». Підпадає під дію Закону України «Про декомунізацію».

Паламарюк Марія Дорофтеївна

Народилась у 1920 році в с. Глибока. Зростала в національно свідомій патріотичній родині. Мешкала неподалік залізничного вокзалу – на перетині нинішніх вулиць Вокзальної та Валерія Красняна. Успішно закінчила 7 класів Глибоцької школи. Марія мала великий авторитет серед молоді Глибоки.

На початку 1942 року за прикладом старшого брата Георгія Паламарюка вступила до Організації українських націоналістів, псевдо «Зірка». Референтка жіночої сітки, організовувала дівчат та жінок на виконання завдань ОУН. Після арешту голови ОУН Михайла Зеленка та більшості активних чоловіків – з жовтня 1943 року до осені 1944 року – була провідницею Організації українських націоналістів Глибоччини. Саме ця молода дівчина не дала згаснути спротиву підпільників румунській, а потім і радянській владі. Підтримувала зв'язок з обласним проводом націоналістичного підпілля в м. Чернівці. Восени 1944 року заарештована НКДБ і засуджена радянською владою за членство в ОУН до 10 років каторги і 5 років обмеження прав. Жодного підпільника не виказала на допитах з тортурами. Покарання відбувала в таборах Красноярського краю неподалік м. Тайшет. У 1956 році звільнена. Після заслання вийшла заміж за громадянина Китаю (чеха за національністю). 1960 року емігрувала з чоловіком в Австралію, працювала медичною сестрою в м. Сідней. Була активним членом українського земляцтва. Приїжджала в Глибоку у 1980-х роках до родичів, зустрічалася з Тітусом Зеленком. Померла Марія Дорофтеївна у 2008 році. Дітей не мала після поневірянь в таборах ГУЛАГу. Похована у м. Сідней.

Внесена до Літопису УПА (т.9).

Перейменування провулку імені Юрія Гагаріна на ім'я Марії Паламарюк – однієї з найактивніших жінок Глибоччини, борців за волю України, яка мешкала в районі зазначеного провулку – буде глибоко символічним актом зі встановлення історичної справедливості та збереження історичної пам'яті серед мешканців селища Глибока.

Голова робочої групи

15 травня 2026 року

21. травня 2024 р.
Вхідний № А-208/13-23
Справа №
Анатолій ДУДКА